

Gammel Jens' hus

v/Kirsten Kristoffersen

Da jeg flyttede til Skibbild i 1967, lå der i byens udkant et gammelt hus, hvidkalket og stråtak. En lille ejendom kunne man også kalde det, med plads til mennesker i den ene ende af huset, og dyr i den anden ende. Blandt folk i byen hed huset "Gammel Jens' hus", opkaldt efter den gamle mand, der boede der indtil sin død i 1966. Huset lå der, hvor Jættevej i dag ender.



Familien Peder Andersen foran huset, hvor Jens Andersen er født. Foto er fra 1902.

Huset blev bygget i 1884 af Etatsråd Helmuth Krarup, Skibbildgård. Til denne gård hørte meget af den jord, Skibbild i dag ligger på. Krarup havde i 1884 en daglejer, Peter Andersen, som han dette år lejede en jordlod på Skibbild Mark ud til, og i en kontrakt mellem Helmuth Krarup og Peter Andersen kan vi læse, at Krarup forpligter sig til at opføre et hus inden 1. oktober samme år "i forsvarlig og beboelig stand". Peter Andersen forpligter

sig til at betale en årlig leje af hus og jord på 50 kr., betale alle kongelige og kommunale skatter, samt forrente den sum, hvortil huset vurderes med 5 % årligt, (to uvildige mænd vurderede huset til en værdi af 525 kr.) og endelig afbetale denne sum med 1/10 årligt. Når huset efter 10 år således er betalt, ”skal ikke blot huset, men også jordlodden være hans ejendom, og grundejeren være pligtig at meddele ham lovligt skøde herpå, mod at Peter Andersen til sælgeren udsteder en panteobligation på 1.000 kr. med 1.ste prioritet i ejendommen”.

Peter Andersen blev således husejer i 1894, og familien, der foruden Peter Andersen bestod af hans kone Mariane og deres 4 børn, boede her og levede af det, der kunne skaffes på sådan et lille sted med ko, gris, høns og et par får, samt af de penge, Peter tjente som daglejer på Skibbildgård, på Nybo Teglværk og senere som vejmand.

De 4 børn

Kathrine var den ældste, hun blev født i 1877. Hun var nogle år på en fabrik i Hammerum, og rejste senere til Amerika, men kom ikke ind i landet, der var strenge regler for immigranter, og hun havde et eller andet med den ene hånd, og måtte så rejse hjem igen! Hun passede sine forældre, så længe de levede, og holdt de sidste år, inden hun døde i 1955, hus for sin bror Jens. Som den ældste arvede hun huset, da faderen døde i 1939. Han rejste først rundt som karl hos en hestehandler, men senere blev han stationskarl ved Skibbild Station. I arkivet har vi en del billeder og breve, der vidner om, at Jens havde et godt forhold til de forskellige stationsforstandere og deres familier. Jens var ikke helt rask, og blev på et tidspunkt tildelt invalidepension. Efter Katrines død i 1955 levede han alene på ejendommen. Han var en stille og beskedne mand, der kun havde venner. I 1966 døde han som 83-årig en trist død af røgforgiftning. En nabo fandt ham liggende død på sit værelse, hvor han lå på forkullede rester af gamle aviser og ugeblade. Måske er en glød fra hans pipe faldet ned på de gamle aviser og har antændt en mindre brand, der



Katrine, Søren, Jens og Laurids

fik den aldrig gjort færdig. Senere rejste han til Amerika, hvor han blev både præst og professor.

Det ældste hus i Skibbild forsvinder

Gammel Jens' hus var det ældste hus i Skibbild, men efter Jens' død i 1966 var dets dage talte! De ting i huset, som havde værdi på en eller anden måde, var blevet fjernet. Lokalhistorisk Arkiv fik en del billeder, papirer og bøger, Skibbild Friskole fik midt i halvfjerdserne lov at hente husgeråd og gammelt tøj, som blev solgt på det årlige loppemarked. Jeg husker en hel del tallerkener og fade med blå striber i kanten, og fine håndarbejder fra Katrines hånd, blandt andet en "særk", der vist nok blev solgt og brugt som brudekjole!

I 1988 bad Skibbild Borgerforening kommunen tage affære, idet man mente, at huset nu var så faldefærdigt, at det var til fare for legende børn. I april

dog hurtigt er gået ud på grund af iltmangel. Ejendommen tilfaldt nu den sidste levende bror, Laurids.

Laurids, den yngste af børnene, rejste i 1911 til Amerika, hvor han blev farmer. Han stiftede familie derovre, og var den eneste af de 4 søskende, der blev gift. Han arvede sit barndomshjem, da Jens døde i 1966, og den ubeboede ejendom var nu en slags "sommerhus", der dog ikke rigtig blev benyttet, og derfor forfaldt, vel også med "hjælp" fra byens knægte.

Søren, den sidste af de 4 børn, forsøgte at tage en læreruddannelse på Nørre Nissum Seminarium, men

besluttede ejendomsudvalget og økonomiudvalget i Trehøje Kommune at bygningen skulle rives ned og fjernes. Men inden kommunen nåede at gå i gang, tog nogle af byens borgere sagen i egen hånd og begyndte at rive det faldefærdige hus ned. Det blev dog kommunen, der gjorde arbejdet færdigt.

Gammel Jens'' hus nåede at blive 103 år.

Skrevet af Kirsten Kristoffersen,

Lokalhistorisk Arkiv for Skibbild - Nøvling



Jens Andersens hus